

Brannvern for alle

Tenk deg at det brenner i boligen din. Brannalarmen uler, men du er ikke i stand til å komme deg bort fra flammene uten hjelp. Det er situasjonen for mange eldre og syke. Men med slokkeanlegg med vanntåke vinnes verdifull tid. Det kan utgjøre forskjellen mellom liv og død.

Vi trer inn i omsorgsleiligheten til Geir Bakkellund i Gjøvik. Han møter oss med et hei og et stort smil. Rullestolbrukeren har bodd i boligen et knapt år og trives godt. I taket hans er det montert et splitter nytt vanntåkeanlegg.

– Jeg tenker ikke så mye over det i det daglige, men skulle det begynne å brenne, så er det veldig bra å ha et skikkelig anlegg for å stoppe brannen. Det gir en trygghet når man ikke kan rømme på egen hånd, slår Bakkellund fast.

Det er dyser i alle rom inne i boenhetene og i fellesarealene i Furubakken omsorgsboliger.

– Det er ikke nattevakter her på huset, så mellom kl. 22 og 8.30 er beboerne på egen hånd. Dermed er vi som jobber her glade for tryggheten det gir å vite at dette anlegget er kommet på plass, sier omsorgsarbeider Liv Sevilhaug.

Fra vann til land

Det er Prevent Systems på Lillehammer som har utviklet vanntåkeanlegget i omsorgsboligen. De har mer enn 20 års erfaring med utvikling av lavtrykk vanntåketeknologi for brannslukking. Selv om vanntåkeanlegg har dominert i maritime miljøer siden midten av 1990-tallet, er det først de siste fire–fem årene det har vært større satsing på landbaserte anlegg.

Fordelene med lavtrykk vanntåke er at den slokker og kontrollerer brannen minst like effektivt, eller bedre, enn et tradisjonelt sprinkleranlegg. Den bruker også

mindre vann, noe som igjen gjør at installasjonen blir enklere siden man kan bruke mindre rør.

– Vanntåkeanlegget kombinerer små og store dråper. De små dråpene kjøler ned temperaturen kraftig fordi de absorberer brannen og fortrenger oksygenet som trengs for å holde brannen i live. De store dråpene væter ned det brennbare og kontrollerer brannen. Anlegget er effektivt i å kvele brannen, og det bedrer sjansen for at de som ikke kan rømme en bolig, overlever inne i den, sier Erling Mengshoel, daglig leder i Prevent Systems.

På denne måten utnyttes vannet mer effektivt, og vanntåkeanlegg fungerer dermed godt, også steder der det er begrensede vannressurser. Anlegget bruker 40 liter vann i minuttet, mot normalt opp til 160 liter i vanlige sprinkleranlegg. Mindre vann gir også markant mindre vannskader ved slokking.

OFU-prosjekt

Det var sommeren 2008 at InnoMed tok kontakt med Prevent Systems og innledet samarbeid. Gjennom InnoMeds fokusområde Fremtidens eldreboliger er brannsikring av boliger med eldre og funksjonshemmede et prioritert område.

– InnoMed tipset oss om muligheten for å søke om å gjøre et OFU-prosjekt på vanntåkeanlegg i omsorgsboliger. Gjennom Gjøvik Boligstiftelse fant vi en omsorgsbolig som hadde behov for å ettermontere brannslukkingsanlegg, og vi innledet samarbeid, sier Erling Mengshoel.

Etter et og et halvt års forskning og videreutvikling av dysene var de klare for testing. Midlene som Innovasjon Norge bevilget til prosjektet, ble i hovedsak brukt til branntesting av dysene i SINTEFs brannlaboratorium. Testresultatet viste at anlegget har minst like bra eller bedre slokkeeffekt i boliger enn tradisjonelle sprinkleranlegg.

Gir trygghet: Geir Bakkellund er blant beboerne som ikke vil greie å evakuere på egen hånd dersom en brann skulle oppstå. Nå har han og resten av beboere i Furuhaugen borettslag fått vanntåkeanlegg installert. Her er han sammen med Erling Mengshoel i Prevent Systems som har utviklet anlegget. Foto: Unni Skoglund

Utenfor omsorgsboligen på Gjøvik treffer vi driftslederen i Gjøvik Boligstiftelse. Han har akkurat innsisert siste fase i monteringen av det nye vanntåkeanlegget. Installasjonen har vært effektiv og uten for mye ulempe for beboerne.

– Her i Furubakken omsorgsboliger har vi 52 boenheter, og en god del av beboerne her er ikke i stand til å håndtere konvensjonelt brannslukkingsutstyr eller å rømme boligen

uten hjelp. Etter at det i 2007 kom krav om enten døgnbemanning eller slokkeanlegg i omsorgsboliger hvor det fantes folk som ikke kunne rømme fra en brannsituasjon på egen hånd, satte vi i gang med å lete etter en løsning. Vi er svært fornøyde med å ha fått vanntåkeanlegget på plass og sikret våre beboere, sier Trond Herman S. Hesla.

Gjøvik Boligstiftelse vurderer nå å installere denne typen anlegg også i andre bygg som skal sikres.